

VD-kommentar per 2025-08-31

OBS! Dokumentet skickas in i word-format!

Avser (bolag): Länstrafiken i Västerbotten AB

Måluppfyllelse mot uppdrag i ägardirektiv och bolagsordning under perioden

(Beskriv hur bolaget arbetat mot uppdrag i ägardirektiv och bolagsordning under perioden.

Redovisa mål i bolagets verksamhetsplan som relaterar till uppdrag i ägardirektiv – ange både verksamhetsmål och finansiella mål. Ange även i vilken utsträckning som målet uppfyllts, samt kommentera eventuella avvikelser.)

Uppdrag i ägardirektiv/bolagsordning	Mål i verksamhetsplan samt indikatorer/resultatmått	Målnivå 2025	Bedömning/prognos om måluppfyllelse: <i>Kommer uppfyllas helt, Kommer uppfyllas delvis, Kommer inte uppfyllas</i>	Kommentar/avvikelser
Bedriva kollektivtrafik	Nöjda kunder - allmän kollektivtrafik: Resenärer i kategorin kunder (reser minst varje månad)	Regiontrafik: Att uppnå ett NKI på 68 % och vid alla uppföljningar alltid ligga högre än rikssnittet Ultra: Att för 2025 uppnå ett NKI på 80 % och vid alla uppföljningar alltid	Utfallet är per 31/8 60 %, med samma utfall som rikssnittet - prognosen är att målet inte kommer nås fullt ut Utfallet är per 31/8 75 %, men betydligt högre än rikssnittet - prognosen är att även om utfallet är bättre än i	

		ligga högre än rikssnittet.	regiontrafiken är det svårt att under 2025 nå målet fullt ut	
Utifrån efterfrågan planera, upphandla och samordna färdtjänst, riksfärdtjänst, skolskjuts och sjukresor	Nöjda kunder - serviceresor:	Att den sammanfattande nöjdheten av serviceresan avseende beställning och resa ska vara minst 95 %.	Kommer uppfyllas helt	Här når vi målet vid mätning för första halvåret 2025
Utifrån efterfrågan planera, upphandla och samordna färdtjänst, riksfärdtjänst, skolskjuts och sjukresor	Samåkningsgrad - serviceresor	Andelen resor som utförs med mer än en resenär i fordonet ska uppnå 41 %.	Kommer ev uppfyllas	Utfallet är 36,7 %, vilket innebär ett lägre utfall än per 31/3. Under sommaren görs dock mindre antal resor, vilket försvårar samåkning
Aktivt verka för att öka användandet av kollektivtrafiken i länet	Resandeutveckling (och intäkter) i den allmänna kollektivtrafiken	<p>Regiontrafik – all trafik utom Ultra: Antalet genomförda resor ska öka i jämförelse med motsvarande period föregående år</p> <p>Ultra: Antalet genomförda resor ska år 2025 uppgå till 10 750 000 stycken, vilket innebär en ökning, jämfört med</p>	<p>Resandet ökar inte – vi låg efter vecka 34 på ca 91 % jämfört med 2024</p> <p>Resandet ökar inte – vi låg efter vecka 34 på ca 92 % jämfört med 2025</p>	Se kommentar nedan – men kvalitetsbrister i leveranserna av nya betalsystemet har påverkat utfallet

		2024 års mål med + 5 %.		
Aktivt verka för att öka användandet av kollektivtrafiken i länet	Utveckla den anropsstyrda trafiken i länet	Tillsammans med våra finansiärer genomföra minst ett pilotprojekt inom detta område.	Vi kommer inte nå fram under året	Försök har gjorts, men finansiering saknas från kommunerna
Aktivt verka för att öka användandet av kollektivtrafiken i länet	Förenkla för resenärer i stadstrafik att köpa enkelbiljett.	Införa "pay-as-you-go" i stadstrafik	Vi kommer inte nå fram under året	Försenade leveranser vad gäller betalsystem gör att detta inte kommer kunna genomföras under året
	Nöjd medarbetar-index	Utfallet ska vara 8,6 eller högre i vår medarbetarenkät (skala 1-10)		Mätning pågår, men resultatet har inte publicerats ännu

Om särskild verksamhetsplan och uppföljning av verksamhetsplan per augusti 2025 har upprättats som redogör för efterfrågade uppgifter ovan, kan dessa bifogas som bilagor istället för att fylla i uppgifterna ovan.

Vi sammanställer en komplett uppföljningsrapport under vecka 39, den kommer översändas till regionen så snart den är klar.

Väsentliga händelser

(En kort beskrivning av de viktigaste händelserna hittills under innevarande år samt hur, och i vilken omfattning, dessa händelser påverkat/kommer att påverka verksamhet och ekonomi.)

Tyvärr har året präglats i mycket stor omfattning av försenade leveranser och kvalitetsbrister i de leveranser vi fått gällande uppdateringen av betalsystemet. I projektet har alla delar genomförts, som att presentera nya mobilappar för resenärerna, nya "mina sidor" på webben, kortbyte för resenärerna och en ny skol- och företagsportal. Men – vi väntar fortfarande på den sista leveransen som innebär att mjukvaran ombord på bussarna kan

uppdateras. En allvarig kvalitetsbrist just nu är att systemet inte fullt ut känner av om resenären har giltig biljett eller inte. Detta påverkar vår resandesstatistik och även våra intäkter. I hur stor grad är svårt att säga och vi gör allt vi kan för att pressa vår leverantör att lösa problemen. Vi har internt tillsatt särskild utredningsgrupp för att kvalitetssäkra vår resandestatistik.

Bolagets ekonomi är dock mycket god, vilket beror på kostnadsläget i samhället, där kostnaderna för drivmedel har stor påverkan. Vår analys är att de lägre drivmedelspriserna även påverkar resenärernas beteende, men hur stor del av resandebortfallet som beror på förändrade resandemönster och hur stor del som beror på tekniska brister i betalsystemet är omöjligt att avgöra. Vi ser dock att runt om i landet så minskar det kollektiva resandet.

I vårt ägardirektiv från 2024 framgår att vi ska arbeta med kompetensförsörjning i branschen och vi har fått beviljat EU-medel som innebär att vi kunnat tillsätta en tjänst som till 100 % ska ägna sig åt kompetensförsörjningsfrågorna i kollektivtrafikbranschen.

Under året har även stort fokus lagts på krisberedskap, både i samarbete med regionen och Länsstyrelsen. Detta kräver resurser och det är bolagets uppfattning att vi behöver inordna en tjänst som krisberedskapssamordnare.

Resultatanalys och finansiella risker

Bolaget redovisar alltid ett noll-resultat eftersom över- resp. underskott i förhållande till året budget återbetalas eller tilläggsfaktureras trafikbeställarna.

Periodens resultat vid jämförelse med budget uppgår till ett överskott motsvarande ca 26,0 mkr. Överskottet är framför allt hänförligt till ett lägre kostnadsutfall avseende bolagets trafikkostnader. Inom regiontrafiken är trafikkostnaderna ca 19,1 mkr lägre, och inom Umeå lokaltrafik ca 6,2 mkr lägre än budget. Förklaringen till avvikelsen utgörs av att indexutvecklingen, på framför allt drivmedel, varit påtagligt lägre än nivån på de prognoser som budgeten byggde på. Periodens resultat har även påverkats positivt av erhållna vitesersättningar både inom regiontrafiken (+2,5 mkr) och lokaltrafiken (+3,0 mkr). Vitena avser i huvudsak ersättningar för inställda turer från trafikentreprenörerna.

Å andra sidan har det kollektiva resandet minskat under året vilket inneburit att biljettintäkterna, främst inom regiontrafiken underskrider budgeten med ca -11,3 mkr. Motsvarande siffra inom lokaltrafiken uppgår till ca -1,5 mkr. Totalt uppgår regiontrafikens resultat till ett överskott på ca 12,0 mkr, och motsvarande siffra för lokaltrafiken uppgår till ca 7,4 mkr.

Även de gemensamma kostnaderna redovisar för perioden ett överskott mot budget med ca 6,7 mkr. Den huvudsakliga avvikelsen utgörs av förseningar i bolagets stora systeminvesteringar vilket inneburit att periodens kapitalkostnader kraftigt underskrider budgeterade förutsättningar. Bolagets likviditet har

mot bakgrund av årets minskade trafikknaster också varit väldigt positiv, vilket genererat ett stort budgetöverskott på ca 1,6 mkr avseende bolagets räntetäkter på banktillgodohavanden.

Av våra finansiärer är det region Västerbotten (+12,4 mkr), Umeå kommun inklusive Umeå lokaltrafik (+9,2 mkr) som står för de största överskotten.

Ekonomisk prognos för innevarande räkenskapsår:

(Lämna en ekonomisk prognos för innevarande räkenskapsår, kommentera avvikelser mot budget och vad dessa beror på)

Som beskrivits ovan ska resultatet i Länstrafiken alltid bli +/- 0 eftersom över- resp. underskott återbetalas eller tilläggsfaktureras trafikbeställarna. Om rådande indexvärden blir kvar på samma nivåer året ut, och resandet, med hänsyn till periodens trend, följer mönstret för historiska variationer över kalenderåret, beräknas bolagets resultatprognos för året landa i ett budgetöverskott motsvarande ca 33 mkr.

Framtiden

(Ge en kort och framåtriktad beskrivning av förändringar/förutsättningar, både positiva och negativa, samt egna satsningar mm som påverkar bolagets framtid på kort och lång sikt.)

Vi behöver färdigställa projektet med uppdateringen av betalsystemet, för att kunna arbeta med utvecklingsfrågor. Ett exempel är att underlätta för biljettförsäljningen ombord i stadstrafik. Men – vårt avtal med befintlig leverantör går ut som senast 31 mars 2028, vilket innebär att vi behöver påbörja arbetet med en ny upphandling.

Kollektivtrafikens betydelse i händelse av samhällskris kan inte underskattas och bolagets satsning på att inordna en tjänst som krisberedskapssamordnare kommer innebära knaster för regionen. Styrelsen för bolaget kommer få ta ställning i frågan den 26 september.

Det är också bolagets förhoppning att vårt projekt kring kompetensförsörjning ska ge effekt så att vi bidrar till att kollektivtrafiken i länet har den personal som behövs. Detta är annars ett mycket stort hot mot många samhällsfunktioner. Projektet löper idag till 31 december 2026, men bolaget kommer göra vad vi kan för att hitta finansiering för en förlängning, då hoten inte kommer vara undanröjda vid den tidpunkten.

Checklista för dokument som ska bifogas per augusti 2025

(Bortse från nedan om handlingarna redan har skickats in)

Har skickats in	Verksamhetsplan för år 2025(inklusive finansiella mål)
Har skickats in	Internkontrollplan för år 2025
Uppföljningsrapporten färdigställs under vecka 39 och skickas in då den är klar	Uppföljning av verksamhetsplan per augusti 2025 (i förekommande fall)
Kommer göras senare	Uppföljning av internkontrollplan per augusti 2025 (i förekommande fall)